

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry (ILYY)
Iisalmen luontomuseo, Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI
iisalmi.luontomuseo@gmail.com
p. 017-818 387, 0407212618
Y-tunnus 0758532-0

Korkein Hallinto-oikeus, korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Asia: Valitus Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä

Viite: Vaasan Hallinto-oikeuden päätös 13/0251/1, annettu 12.9.2013,
ISAVI/224/04.08/2010, Nro 48/2012/1; 27.6.2012 Vapo Jauhoso, Sonkajärvi

Lupapäätös on käsiteltävä uudestaan YSL 4 §:n 1 momentin 2) kohdasta ilmenevästä varovaisuusperiaatteesta johtuen. Hankkeesta aiheutuisi yhdessä muiden toimintojen kanssa Toivakkojoenreitillä YSL 42 §:n 1 momentin mukaista merkittävää pilaantumista tai sen vaaraa.

VHaO:n ratkaisu ei tuonut selvyttä onko ISAVI tehnyt päätöksensä YSL:n mukaisesti.

Esim. YSL 1 § tarkoitusta ei ole noudatettu lupahakemuksen ja lupaehtojen arvioinnissa, kuten:

1. YSL 1 §: ”4) tehostaa ympäristöä pilaavan toiminnan vaikutusten arviointia ja huomioon ottamista kokonaisuutena; ”.

1a) Päätöksen johdosta yhtiö voisi vuosikausia käyttää puhdistusteholtaan toimimatonta pintavalutuskenttää. Uusimmissa tutkimuksissa todetaan, että puolet pintavalutuskentistä ja kosteikoista ovat itsessään päästöjä lisääviä. Viranomaista koskee varovaisuusperiaate, jonka mukaan lupaa ei voida antaa päästöille, joiden ympäristövaikutuksia ei tiedetä ja joiden yhteisvaikutusta vesistössä ei ole arvioitu ennen lupapäätöstä. Humusaineen lisääntyminen heikentää etenkin kalastollisesti arvokkaan joen käyttökelpoisuutta.

1b) Erilaisten vesistö päästöjen arviointia ei tehty sillä tarkkuudella mitä paikan ja alapuolisten vesien tila edellytti. Pilaantuminen tarkoittaa YSL 3 §:n 1 momentin 1 kohta huomioon ottaen eri toiminnoista aiheutuvaa yhteisvaikutusta. Mikäli Jauhosoenttien toiminta käynnistyisi esitetyn lupapäätöksen mukaan, heikentäisi se todennäköisesti jo nyt lievästi reheväksi tai reheväksi luokiteltua Toivakkojärven veden laatua.

1c) Lupahakemus ei sisältänyt kaikkia niitä ojustoja, joita Vapon hankkeen johdosta on tarkoitus valmistella.

2. Luvan ehdottomana esteenä on puuttuva selvitys suojeltavista lajeista (mm. YSA 9§). Kalojen lisäksi vaikutusalueella on saukkoja (LSL 49 §, luontodirektiivin liitelaji 1). Ojittamattoman osan käyttöönotto aiheuttaisi ”erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista” peruuttamattomalla tavalla, eikä lupa siksi olisi YSL 42 § mukainen.

Kun Hallinto-oikeus ei vaatinut jokieläimistön selvittämistä ja muunkin direktiivilajiston ja luontotyyppien osalta niiden huomioimista, olisi se luontodirektiivin (1992/43/ETY) vastaista.

3. Jauhosoan turvetuotannon aiheuttama vesistökuormitus on väärin arvioitu koska:

- Luonnonhuuhtouman laskenta on tehty väärin
- Rankkasateiden aiheuttamat hetkelliset kuormituspiikit on jätetty ottamatta huomioon näytteenotossa ja kuormituslaskennassa

- Lumien sulamisesta johtuvan tulvahuipun aiheuttama kuormitus on jätetty ottamatta huomioon koska näytteitä ei ole otettu silloin kun routa on sulanut ja lumien sulamisen aiheuttama valumahuippu on menossa
- Turvepölyn laskeutuminen eristysojiin ja siitä aiheutuva kuormitus on jätetty ottamatta huomioon
- Sarka-, reuna- ja kokoojajojen ym. tuotantoalueen sisäisten ojastojen ja altaiden kaivun aiheuttama kuormitus (=kunnostusvaihe) on arvioitu ennalta suunnitellun ohjelman mukaisten näytteiden oton perusteella ja lasketaan tuotantoaikaisen kuormituksen funktiona. Oikeampi tapa on arvioida kuormitus ottamalla huomioon kaivumäärät ja suolla olevan veden pinnan taso sekä ottaa näytteet kaivutyön aikana havaittujen ainesvirtausten tapahtuessa.
- Eristysojien seinämien ja pohjan eroosion aiheuttamaa kuormitusta ei oteta lainkaan huomioon.

4. ISAVI ei arvioinut Jauhosuon seuraavia ominaisuuksia:

- allikot (vesilain mukaisina muodostumina; liittyen sijoituspaikkaharkintaan)
- Jauhosuon merkitystä LSL 3 ja LSL 5 § eli luontodirektiivin mukaisena suoverkoston osana
- LSL 49.1 § lajien esiintymisen kannalta

VAATIMUKSET

Päätös pitää palauttaa takaisin uudelleen käsittelyä varten ISAVI:lle.

Iisalmessa 14.10.2013

Jarmo Yliluoma, puheenjohtaja
Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry

Pertti Kaarakainen, rahastonhoitaja
Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry